

Bài nghiên cứu

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH KINH TẾ THỊ TRƯỜNG HOA KỲ

Người thực hiện: Lê Thùy Liên

Thành phố Hồ Chí Minh, tháng 11/2024

Thị trường Hoa Kỳ là một trong những nền kinh tế lớn và phát triển nhất thế giới, đóng vai trò quan trọng trong hệ thống thương mại toàn cầu. Với tổng sản phẩm quốc nội (GDP) vượt 26 nghìn tỷ USD, Hoa Kỳ chiếm khoảng 25% GDP toàn cầu và là điểm đến thu hút các doanh nghiệp quốc tế. Nền kinh tế Hoa Kỳ đa dạng, bao gồm các ngành công nghiệp chủ chốt như công nghệ thông tin, tài chính, sản xuất, nông nghiệp, và dịch vụ. Các công ty công nghệ lớn như Apple, Microsoft, Google, và Amazon, cùng với hệ thống tài chính vững mạnh và các khu vực sản xuất phát triển, là những động lực quan trọng thúc đẩy tăng trưởng kinh tế của quốc gia này.

Chính phủ Hoa Kỳ duy trì một chính sách kinh tế mở cửa, tạo điều kiện thuận lợi cho các hoạt động đầu tư và thương mại quốc tế. Mặc dù nền kinh tế Mỹ trải qua các chu kỳ suy thoái và phục hồi, nhưng về tổng thể, nó vẫn giữ vị thế dẫn đầu trong nền kinh tế toàn cầu. Các hiệp định thương mại tự do (FTA) mà Hoa Kỳ ký kết với nhiều quốc gia, cùng với các cam kết trong các tổ chức quốc tế như Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO), giúp thúc đẩy thương mại quốc tế và tạo ra cơ hội cho các doanh nghiệp xuất khẩu.

 Tổng quan

Chính trị- ngoại giao		Tự nhiên		Văn hóa- xã hội	
Tên nước	Hợp chủng quốc Hoa Kỳ (United States of America)- Thủ đô Washington DC	Địa lý	Nằm ở giữa Bắc Mỹ, với Thái Bình Dương ở phía tây, Đại Tây Dương ở phía đông, Canada ở phía bắc và Mexico ở phía nam	Dân số	341,963,408 người (ước tính năm 2024)
Khu vực hành chính	50 tiểu bang và đặc khu liên bang Columbia, không có lãnh thổ hải ngoại	Diện tích	9,833,517 km2	Cấu trúc độ tuổi	0-14 tuổi: 18,1% 15- 64 tuổi: 63,4% Trên 65 tuổi: 18,5% (ước tính năm 2024)
Chế độ chính trị	Nhà nước cộng hòa liên bang. Nhà nước được tổ chức theo cơ chế tam quyền phân lập: quyền lập pháp (Quốc hội), quyền hành pháp (Tổng thống) và quyền tư pháp (Tòa án tối cao)	Tài nguyên thiên nhiên	Than đá, đồng, chì, nguyên tố đất hiếm, kẽm, dầu mỏ, khí đốt tự nhiên, gỗ, đất canh tác, ...	Ngôn ngữ	Tiếng Anh, tiếng Tây Ban Nha, tiếng Trung và các ngôn ngữ khác, trong đó, tiếng Anh là phổ biến nhất
		Khí hậu	Chủ yếu là ôn đới	Tiền tệ	Đồng đô la (U.S Dollar/\$)

📌 Kinh tế

Hoa Kỳ là nền kinh tế lớn và có kỹ thuật tiên tiến bậc nhất trên thế giới, đồng thời là một trong số các quốc gia công nghiệp dẫn đầu các nước. Đầu năm 2023, nền kinh tế Mỹ được dự báo sẽ rơi vào suy thoái do ảnh hưởng từ đại dịch và chính sách tiền tệ thắt chặt của Cục Dự trữ Liên bang (Fed).

Tuy nhiên, số liệu trong năm 2023 cho thấy GDP của Hoa Kỳ đạt 27,36 nghìn tỷ USD, tăng 5,91% so với năm 2022, quy mô kinh tế lớn nhất thế giới. GDP bình quân đầu người cao đạt 81,7 nghìn USD (2023) đã đẩy GDP tăng trưởng từ mức 1,94% lên thành 2,54% năm 2023, tăng 23,88% so với năm 2022. Tỷ lệ lạm phát hạ nhiệt sụt giảm đáng kể từ mức 8% năm 2022 xuống còn 4,12% năm 2023. Bên cạnh đó, tỷ lệ thất nghiệp vẫn duy trì ở mức thấp, giảm hơn so với năm 2022 nhưng không nhiều, đạt 3,63% trong năm 2023. Doanh nghiệp Hoa Kỳ có thể mạnh lớn về tiềm lực tài chính, nắm giữ nhiều công nghệ nguồn và muốn tìm đối tác để hợp tác, chuyển giao công nghệ, nâng tầm giá trị của các sáng kiến công nghệ.

Bên cạnh đó, nền kinh tế Hoa Kỳ cũng đối mặt với một số thách thức, như vấn đề bất bình đẳng thu nhập, nợ công cao, và sự biến động trong các chính sách thuế quan và thương mại, đặc biệt trong bối cảnh các căng thẳng thương mại toàn cầu. Dù vậy, thị trường Hoa Kỳ vẫn duy trì sức hấp dẫn lớn đối với các nhà đầu tư và doanh nghiệp quốc tế, trong đó có các doanh nghiệp Việt Nam.

➔ Tình hình kinh tế thế giới nói chung và Hoa Kỳ nói riêng biến động cả về kinh tế và chính trị

Nền kinh tế số một thế giới đã trải qua chuỗi ngày nhiều âu lo khi lạm phát cao, hệ thống tài chính mong manh với một loạt ngân hàng phá sản, chính phủ có nguy cơ vỡ nợ... Kinh tế Hoa Kỳ đang le lói hy vọng thoát khỏi nguy cơ suy thoái khi vấn đề nâng trần nợ công đã được tháo gỡ và thị trường chứng khoán “nhuộm xanh” trở lại. Trong khi đó, ngân hàng Goldman Sachs đã điều chỉnh giảm nguy cơ kinh tế Hoa Kỳ suy thoái trong 12 tháng từ mức 35% xuống 25%. Những điểm sáng mới trong bức tranh kinh tế Hoa Kỳ giúp xua bớt nỗi lo suy thoái kinh tế toàn cầu và thấp lên hy vọng phục hồi tăng trưởng cho nhiều nền kinh tế khác. Ngoài ra, để đối phó với sự biến động của tình hình thị trường Hoa Kỳ luôn có sự thay đổi về chính sách thương mại cũng như các quy định mới.

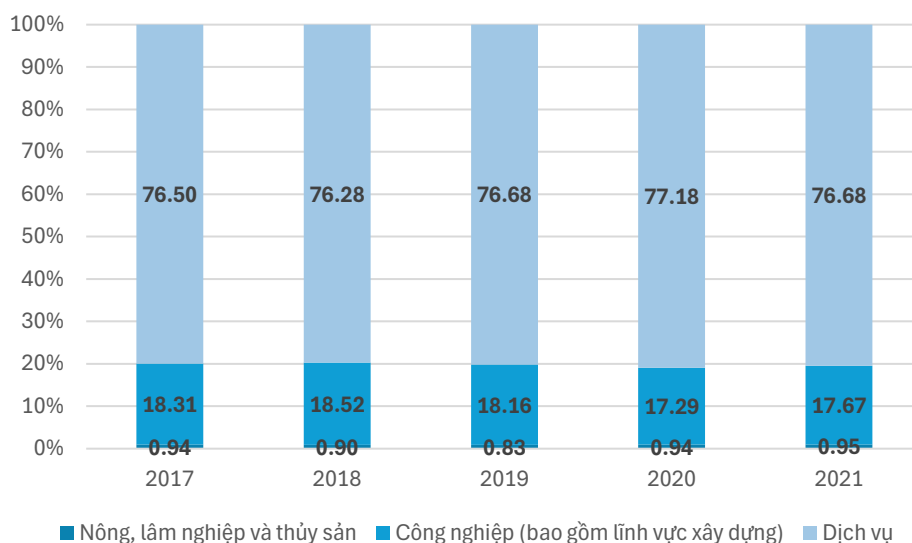
Cùng với đó là cuộc bầu cử Tổng thống Hoa Kỳ sẽ diễn ra trong thời gian sắp tới, những lo ngại về định hướng thương mại quốc tế của nước này sau bầu cử ngày càng gia tăng. Sự thay đổi trong chính sách thương mại của Hoa Kỳ, bất kể đảng nào lên nắm quyền, đều có thể ảnh hưởng đến kinh tế Việt Nam. Một câu hỏi lớn được đặt ra là liệu Hoa Kỳ có tiếp tục đẩy mạnh chính sách bảo hộ thương mại và gia tăng rào cản thương mại, đặc biệt đối với Trung Quốc, hay không. Điều này có ý nghĩa quan trọng đối với Việt Nam, một quốc gia có mối quan hệ kinh tế chặt chẽ với cả Hoa Kỳ và Trung Quốc.

Bảng: Một số chỉ tiêu kinh tế vĩ mô của Hoa Kỳ giai đoạn 2019- 2023

Chỉ tiêu	ĐVT	2019	2020	2021	2022	2023
GDP	nghìn tỷ USD	21,52	21,32	23,59	25,74	27,36
GDP bình quân/ người	nghìn USD	65,55	64,32	71,06	77,25	81,70
Tăng trưởng GDP	%	2,47	-2,21	5,80	1,94	2,54
Tỷ lệ lạm phát	%	1,81	1,23	4,70	8,00	4,12
Tỷ lệ thất nghiệp	%	3,67	8,06	5,35	3,65	3,63

Nguồn: World Bank, truy cập 19/9/24

Xét về cơ cấu kinh tế¹, ngành dịch vụ Hoa Kỳ bao gồm ngân hàng, bất động sản, khách sạn, kế toán, ... luôn duy trì và đạt tỷ trọng lớn trong GDP, tiếp đến là ngành công nghiệp và cuối cùng là nông, lâm nghiệp và thủy sản. Cụ thể, năm 2021, ngành dịch vụ chiếm 76,68% GDP, công nghiệp (bao gồm lĩnh vực xây dựng) là 17,67% và 0,95% là ngành nông, lâm nghiệp và thủy sản.

Hình: Cơ cấu các ngành kinh tế Hoa Kỳ

Nguồn: World Bank, truy cập ngày 19/9/2024

Thương mại

Hoa Kỳ được xem là nước đứng đầu về kỹ thuật và công nghệ, đồng thời là thị trường xuất nhập khẩu hàng hóa quan trọng nhất trên thế giới. Các sản phẩm xuất khẩu chính của Hoa Kỳ bao gồm

¹ WB chưa có số liệu thống kê về cơ cấu kinh tế Hoa Kỳ năm 2022 và 2023.

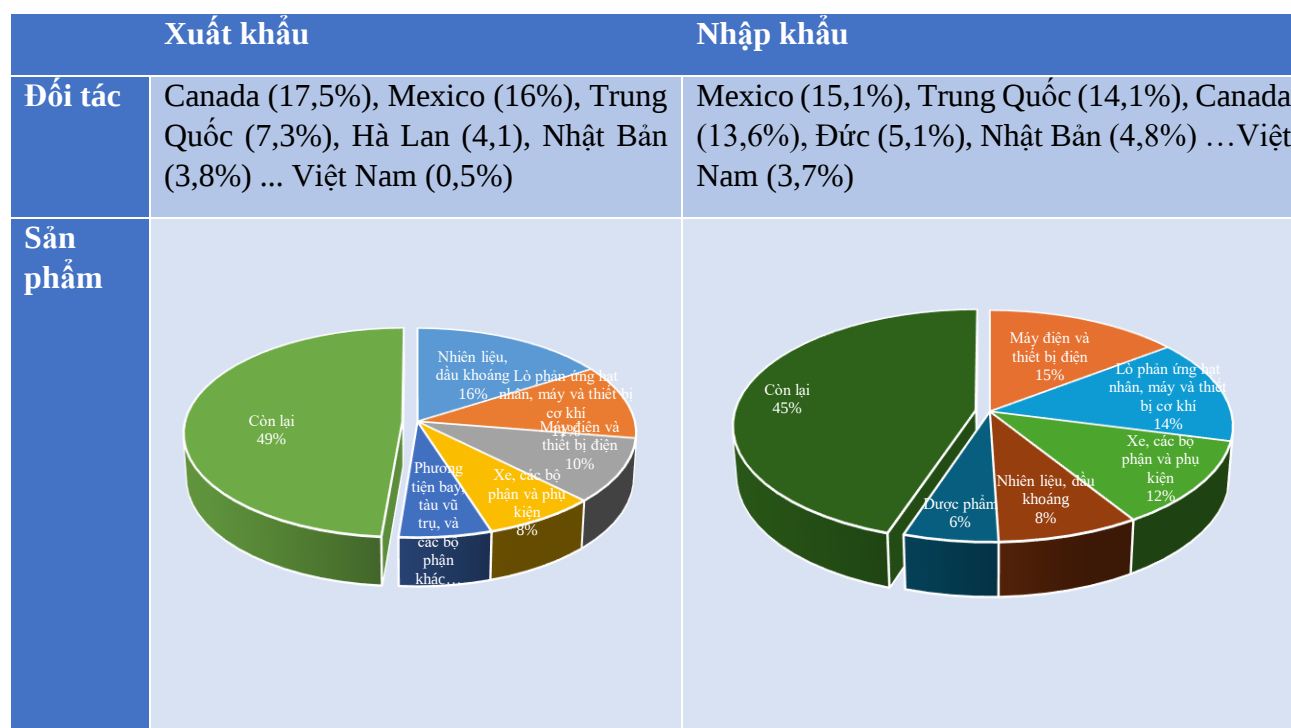
máy móc, thiết bị, ô tô, linh kiện, nhiên liệu khoáng, dầu khoáng. Các mặt hàng nhập khẩu chính gồm máy móc, ô tô, nhiên liệu khoáng và dược phẩm.

Hoa Kỳ có quan hệ buôn bán với 230 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới. Các nước có kim ngạch xuất nhập khẩu lớn với Việt Nam bao gồm Hoa Kỳ, EU, Nhật Bản, ASEAN, Hàn Quốc và Trung Quốc. Trong đó, Trung Quốc đã vượt Nhật Bản trở thành đối tác xuất khẩu thứ ba đồng thời là bạn hàng nhập khẩu lớn thứ hai của Hoa Kỳ chỉ sau Canada và Mexico- là hai thành viên của Thỏa thuận Thương mại USMCA.

Bảng: Kim ngạch xuất nhập chính của Hoa Kỳ năm 2023

(theo đối tác thương mại và sản phẩm chính)

Đơn vị: %

Nguồn: Trademap, ITC truy cập ngày 23/9/24

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Phan Trang, Rộng cửa xuất khẩu sang thị trường Hoa Kỳ, Báo Điện tử Chính phủ, <https://baochinhphu.vn/rong-cua-xuat-khau-sang-thi-truong-hoa-ky-102240729171249855.htm>

Hoa Kỳ - thị trường giàu tiềm năng cho xuất khẩu hàng hóa, Cổng Thông tin điện tử Viện Phát triển Bảo hiểm Việt Nam, https://mof.gov.vn/webcenter/portal/ttnctdbh/pages_r/l/chi-tiet-tin?dDocName=MOFUCM287353

Đoàn Vân Hà, Quan hệ hợp tác thương mại Việt Nam và Hoa Kỳ: Một số vấn đề cần lưu ý, <https://kinhtevadubao.vn/quan-he-hop-tac-thuong-mai-viet-nam-va-hoa-ky-mot-so-van-de-can-luu-y-19390.html>

Thùy Linh, 72 nền kinh tế đã công nhận Việt Nam là nền kinh tế thị trường, <https://nld.com.vn/72-quoc-gia-da-cong-nhan-viet-nam-la-nen-kinh-te-thi-truong-196240803102917089.htm>

Hiệp định tránh đánh thuế hai lần giữa Việt Nam – Hoa Kỳ: Thúc đẩy hợp tác kinh tế giữa hai nước, <https://dangcongsan.vn/kinh-te/hiiep-dinh-tranh-danh-thue-hai-lan-giua-viet-nam--hoa-ky-thuc-day-hop-tac-kinh-te-giua-hai-nuoc-315546.html>

Cổng thông tin điện tử của Tổng cục Hải quan, <https://www.customs.gov.vn/>

Cổng thông tin điện tử Bộ Công Thương <https://moit.gov.vn/>

Cổng thông tin điện tử Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam VCCI: <https://trungtamwto.vn/>

Tổng cục thống kê Việt Nam: <https://www.gso.gov.vn/>

Trade Map: <https://www.trademap.org/Bilateral>

Hướng dẫn Thương mại Quốc gia của Liên minh Châu Âu: <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/eu-standards-trade>

Cổng thông tin điện tử của Ngân hàng Thế giới <https://www.worldbank.org/en/home>

Export Potential Map <https://exportpotential.intracen.org/>

Cục phân tích Kinh tế Hoa Kỳ: <https://www.bea.gov/>